

Editorial

Un any més des de l'Institut de Llengua i Cultura Catalanes de la Universitat de Girona i el Centre d'Estudis Trobadorescos de l'Ajuntament de Castelló d'Empúries oferim un nou volum de la revista *Mot so razo* per tal de contribuir a la difusió de la recerca sobre els estudis medievals, en particular sobre la història i el patrimoni cultural del comtat d'Empúries i sobre l'herència trobadoresca en la cultura catalana i europea.

En aquesta ocasió comencem el recull d'articles amb dos treballs que toquen directament aquests eixos temàtics, als quals se'n suma un sobre un tema candent en la societat europea medieval: la por a l'enverinament. En primer lloc, Joel Colomer ressegueix les dades sobre les activitats comercials dels jueus castellanins, sobretot el comerç dels cereals i del corall, per demostrar el seu pes en les finances del comtat i la seva importància social. En segon lloc, Maxime Kamin s'ocupa de l'aparició del terme *joc* en les pastorelles occitanes i franceses, per tal d'analitzar les diferències en el tractament d'aquest gènere i del concepte d'amor en les dues tradicions. Finalment, Antoni Contreras repassa els indicis de

la por a la mort per enverinament al segle XIV i en troba abundants ressons a les ordinacions que regien les corts catalana i mallorquina.

El dossier d'aquest any gira entorn de la personalitat d'Arnau de Vilanova. Els tres articles fan atenció especial a la relació d'Arnau amb la ciència de l'època en alguns aspectes que han distorsionat la manera com s'ha interpretat la seva figura. Sebastià Giralt descarta la idea d'un Arnau heterodox en qüestions científiques, especialment en allò que toca el seu tractament de la nigromància i altres ciències ocultes. Sergi Grau examina el concepte de medicina que Arnau defensa en els seus escrits i l'abast de la influència aristotèlica. Per últim, Jaume Mensa analitza la tipologia de la presència dels somnis en l'obra d'Arnau i les diverses finalitats que persegueixen.

Entre els col·laboradors, un cop més, hem procurat comptar amb especialistes de llarga trajectòria i altres que s'enceten en la recerca, en l'àmbit català i internacional. El conjunt dels seus treballs esperem que aconseguixi despertar l'interès pel món i la cultura medieval i mostrar-ne la diversitat i la riquesa.

Col·laboradors

Joel Colomer Casamitjana (Olot, 1979) és llicenciat en Història per la UdG i doctorand al Departament d'Història Medieval, Paleografia i Diplomàtica de la UB. Actualment està realitzant una tesi doctoral sobre els mecanismes de crèdit a la primera meitat del segle XIV a la Diòcesi de Girona. Els seus principals àmbits d'estudi són el crèdit i els processos d'endeutament a les zones rurals. També s'interessa per l'anàlisi i el desenvolupament de l'economia tèxtil i dels mercats alimentaris, amb una especial atenció als cereals i a les carnisseries de les viles mercat del nord-est de Catalunya.

Antoni Contreras Mas (Palma, 1951) és metge especialista en psiquiatria i historiador de la medicina, especialment de la mallorquina. Ha publicat articles sobre història de la gastronomia en diverses revistes especialitzades, ha dictat conferències sobre la gastronomia i cuina de Mallorca, ha col·laborat en cursos sobre història de la cuina mallorquina a la UO de Palma i a la Escola d'Hosteleria de la UIB, i ha assessorat empreses privades. Entre les seves monografies destaquen *El menjar blanc: orígenes y evolució de un plato* (1996); *La sobrassada de Mallorca. Cuina i cultura* (2000) i *La cuina i el temps* (2002).

Sebastià Giralt és professor agregat de Filologia Llatina a la UAB. Doctor en Filologia Clàssica, màster en Història de la Ciència i postgrau en TIC i Educació. Ha fet estades de recerca a Boston i a la Biblioteca Vaticana (2011). La seva principal línia de recerca ha estat el corpus mèdic d'Arnau de Vilanova, de qui ha editat i estudiat escrits de medicina pràctica i d'arts ocultes, així com la pervivència en l'era moderna. També ha investigat sobre màgia medieval, tant en llatí com en llengües romàniques, i darrerament s'ha centrat en l'astròleg català Bartomeu de Tresbens. Ha traduït Sèneca, Petroni i Arnau de Vilanova. És coordinador del Corpus digital d'Arnau de Vilanova, té una extensa experiència en humanitats digitals, tant per a la didàctica i la divulgació com per a la recerca.

Sergi Grau és llicenciat en Història i Doctor en Filosofia per la UAB. Ha cursat el Màster en Història de la Ciència (CEHIC) i actualment és investigador vinculat a la Facultat de Filosofia i Lletres de la UAB. Entre les seves publicacions destaquen: *Cátaros e inquisició en los reinos hispánicos* (Càtedra, 2012), *L'herètica pravitat a la Corona d'Aragó* (Fundació Noguera, 2015) i *La invenció dels càtars* (Angle, 2016). Ha rebut el Premi de Filosofia Joaquim Carreras i Artau 2017 de l'Institut d'Estudis Catalans per l'estudi *Les transformacions d'Aristòtil. Filosofia natural i medicina a Montpeller: el cas d'Arnau de Vilanova*.

Maxime Kamin és llicenciat en Lettres Modernes per la U. Paris-Sorbonne (2009), on també va cursar el Màster 1&2 Littératures françaises et comparées (2011). El 2012 va fer el Màster 2 Sciences historiques, philologiques et religieuses de l'EPHE (2012). Va obtenir l'Agrégation de Lettres Modernes el 2014. Actualment és doctorand en Lettres Modernes, amb la tesi *Représentations et poétiques du jeu dans la poésie médiévale, XIème-XIIIème siècles*, dirigida per Estelle Doudet (U. Grenoble-Alpes).

Jaume Mensa i Valls és professor titular de Filosofia medieval de la UAB i membre numerari de l'IEC. És llicenciat (amb Premi Extraordinari) i doctor en Filosofia, llicenciat en Teologia sistemàtica, diplomad en Paleografia i arxivística (Archivio Segreto Vaticano) i ha cursat un postgrau sobre Processos Editorials. Ha centrat la seva recerca en aspectes de lògica tardomedieval (estada de recerca a La Sapienza, 1994–96), autors catalans i particularment Arnau de Vilanova, sobre els quals ha publicat diversos estudis. El seu llibre *Arnau de Vilanova i les teories medievals sobre l'amor* va guanyar el XXI Premi Joan Maragall (2010). El seu darrer llibre publicat és *Antoni Andreu, mestre escotista. Balanç d'un segle d'estudis* (Barcelona, Institut d'Estudis Catalans, Facultat de Teologia de Catalunya, 2017). Des de l'any 2013 és el director de la revista *Enrahonar. An International Journal of Theoretical and Practical Reason*.

